

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

معاونت پژوهش و برنامه ریزی
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

نقاشی روی چرم

گروه شغلی هنرهای تجسمی

شماره ملی شناسایی شغل

۱-۶۱/۳۶/۱/۳

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۱-۶۱/۳۶/۱/۳

شروع اعتبار : ۸۸/۵/۱

پایان اعتبار : ۹۳/۵/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع دستی و هنر :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان یزد

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تهیه کنندگان استاندارد شغل و آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک	رشته تحصیلی	سابقه‌ی تجربی مرتبط
۱	الهام معصومی	کاردانی، کارت مربیگری در رشته نقاش	ریاضی	۱۰ سال سابقه کار مرتبط در آموزش و پرورش و مربیگری در رشته های نقاش درجه ۱ و ۲، نقاشی روی چرم، نقاشی روی شیشه، نقاشی پشت شیشه، نماکار روی سفال در سازمان فنی و حرفه ای
۲	مهدی امان	کارشناسی	صنایع دستی	۳۶ سال سابقه کار مرتبط و استادی دانشگاه
۳	سید حسین آیت اللهی	گواهینامه تربیت مدرس هنر سال ۱۳۶۱ از تهران، گواهینامه آموزش دبیران هنر، گواهینامه ضمن خدمت	کاردانی دینی و عربی	۳۵ سال سابقه کار مرتبط و استادی دانشگاه
۴	آمنه معصومی	کارشناسی ارشد	مدیریت	۱۵ سال سابقه کار مرتبط در آموزش و پرورش
۵	صدیقه رضاخواه	کارشناسی	شیمی	۱۹ سال سابقه مسئول گروه صنایع دستی و هنر
۶				

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سبب بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل : نقاشی روی چرم
شرح شغل نقاشی روی چرم شغلی است زیر مجموعه صنایع دستی که شامل وظایفی از قبیل طراحی نقوش مختلف، چرم کشی، انتقال طرح روی چرم، شابلون زدن، قلمگیری کردن طرح، رنگ آمیزی طرحهای مختلف، ورنی زدن و تکمیل آنهاست و با مراکز ارائه صنایع دستی و نمایشگاهها در ارتباط می باشد.
ویژگی های کارآموز ورودی حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی : داشتن دست و چشم سالم و هوشیاری و سلامت جسمانی مهارت های پیش نیاز این استاندارد : -
طول دوره آموزش طول دوره آموزش : ۳۱۰ ساعت - زمان آموزش نظری : ۶۷ ساعت - زمان آموزش عملی : ۲۴۳ ساعت - کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : - ساعت
شیوه ارزشیابی تئوری: ۲۵٪ عملی : ۶۵٪ اخلاق حرفه ای: ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان لیسانس صنایع دستی و یا نقاشی و با سابقه کار

استاندارد شغل □

– شایستگی های □ شغلی

ردیف	توانایی ها
۱.	توانایی طراحی
۲.	توانایی چرم کشی یا آماده سازی چرم
۳	توانایی انتقال طرح روی چرم
۴	توانایی قلم گیری طرح روی چرم
۵	توانایی رنگ آمیزی طبیعت بی جان
۶	توانایی رنگ آمیزی طرح چهره و آناتومی بدن
۷	توانایی رنگ آمیزی طرح مینیاتور
۸	توانایی شابلون زدن
۹	توانایی ورنی زدن کار
۱۰	توانایی ارائه محصولات و بازاریابی
۱۱	
۱۲	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی طراحی
	جمع	عملی	نظری	
	۳۹	۲۸	۱۱	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کاغذ طراحی ابزار طراحی کاتر پاک کن و تراش گیره و تخته شاسی			۶ ۱ ۳ ۱	دانش : - انواع طرحها(سنتی،اسلامی،ایرانی،مدرن،خوشنویسی،مینیاتور، چهره و...) - ابزار و وسایل طراحی - اصول مقدماتی طراحی
		۴ ۴ ۴ ۶ ۶ ۴		مهارت : - طراحی طرحهای ساده - طراحی آناتومی بدن انسان - طراحی طبیعت بی جان - طراحی چهره - طراحی سنتی - طراحی گل و مرغ
	نگرش : - معرفی طرح های ایرانی واسلامی - صرفه جویی در مواد - مراقبت از ابزار			
	ایمنی : - مراقبت از دست در هنگام استفاده از کاتر			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی چرم کشی یا آماده سازی چرم
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۰	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع چرم طبیعی و مصنوعی فیبر یا مقوای ضخیم چسب کفافی ابر یک میلیمتری ماسک دهان لباس کار			۱ ۰/۵ ۰/۵ ۴۵ دقیقه ۴۵ دقیقه ۰/۵	دانش : - انواع چرم (طبیعی و مصنوعی) - فرآوری چرم طبیعی - روش شناسایی چرم طبیعی از مصنوعی - انواع فیبر یا مقوای ضخیم و مورد مصرف آنها جهت پشت کار - انواع چسب - مفهوم چرم کشی
		۲ ۱ ۱ ۰/۵ ۱ ۱/۵ ۳		مهارت : - انتخاب چرم مناسب (ابعاد و اندازه و رنگ و بافت مناسب با طرح) - برش چرم - برش فیبر یا مقوای ضخیم به اندازه طرح - برش ابر (اسفنج) - قرار دادن یک لایه ابر یک میلیمتری بین چرم و فیبر - چسباندن فیبر یا مقوای ضخیم به پشت چرم - چرم کشی سه نمونه کار
				نگرش : - انتخاب چرم طبیعی مرغوب جهت پشت کار
				ایمنی : - استفاده از ماسک دهان و روپوش کار - رعایت نکات ایمنی در استفاده از ابزار برش
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی انتقال طرح روی چرم
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۰	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع چرم کاغذ کالک کاربن پودر زغال یا لاجورد یا پودر بچه سوزن ته گرد مداد یا خود کار خط کش گیره کاغذ رنگ اکریلیک			۲ ۲	دانش : - روشهای انتقال طرح (گرده کردن، کپی کردن، مستقیم) - ابزار انتقال طرح
		۴ ۳ ۳		مهارت : - انتقال یک نمونه طرح به روش مستقیم به چرم - انتقال یک نمونه طرح به روش گرده کردن به چرم - انتقال یک نمونه طرح به روش کپی کردن به چرم
				نگرش : - معرفی طرحهای اسلامی و ملی متناسب با فرهنگ جامعه -
				ایمنی : - رعایت فاصله چشم تا نقاشی هنگام کپی کردن طرح
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی قلم‌گیری طرح روی چرم
	نظری	عملی	جمع	
	۴	۲۷	۳۱	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
قلم موی گرد زمینه کار (چرم) رنگ اکریلیک پالت رنگ حلال (آب یا الکل اتیلیک ۹۰٪) رنگ گواش آبرنگ جوهر گردو			۱/۵ ۱ ۰/۵ ۱	دانش : – مفهوم قلم‌گیری و کاربرد آن – انواع قلم مو – غلظت رنگ در قلم‌گیری – مفهوم تند و کند در قلم‌گیری
		۶ ۶ ۱۵		مهارت : – پررنگ کردن طرح اولیه روی چرم – قلم‌گیری طرح (تند و کند) – انجام یک نمونه کار با قلم‌گیری (یک طرح سنتی)
				نگرش : – رعایت بهداشت فردی و کارگاهی – رعایت ایمنی در استفاده از رنگ و حلال
				ایمنی : –
				توجهات زیست محیطی : – عدم دور ریز زایدات به محیط

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی رنگ آمیزی طرح طبیعت بی جان
	جمع	عملی	نظری	
	۴۲	۳۲	۱۰	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع قلموهای تخت و گرد و زبان گره ای در سایزهای مختلف انواع چرم های مختلف پالت رنگ آکریلیک حلال مناسب			۵ ۲ ۱ ۱ ۱	دانش : - مبانی رنگ - مفهوم نور در هنرهای سنتی ایران - ترکیب بندی طرح - مفهوم سایه روشن - مفهوم رنگ در هنرهای ایرانی
		۵ ۳ ۲۴		مهارت : - ساخت رنگ با غلظت مناسب - ترکیب بندی طرح با چیدمان مناسب - رنگ آمیزی چند نمونه (میوه و گل و...) با جنسیت های مختلف
	نگرش : - تمیزکاری - معرفی طرحهای ملی متناسب با فرهنگ جامعه			
	ایمنی : - رعایت بهداشت فردی - استفاده از روپوش کار			
	توجهات زیست محیطی : -- عدم دور ریز زایدات رنگ به محیط			

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی رنگ آمیزی طرح چهره و آناتومی بدن
	جمع	عملی	نظری	
	۶۷	۵۷	۱۰	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع قلموهای تخت و گرد و زبان گربه ای در سایزهای مختلف انواع چرم های مختلف پالت رنگ اکریلیک حلال مناسب انواع طرحهای چهره			۲ ۲ ۲ ۲ ۲	دانش : – آناتومی اندام و تناسبات آن – تقسیمات و تناسبات چهره – اعضاء چهره (طراحی از چشم، ابرو، گوش، لب، بینی) در سنین مختلف – چهره در جهات مختلف (تمام رخ، نیم رخ، سه رخ) – چهره در حالت‌های مختلف (شادی، غم، فریاد، گریه، تفکر)
		۱۸ ۲۰ ۱۹		مهارت : – رنگ آمیزی اندام انسان با توجه به تناسبات – رنگ آمیزی چند نمونه چهره در جهات مختلف (تمام رخ، نیم رخ، سه رخ) – رنگ آمیزی چند نمونه چهره در حالت‌های مختلف
				نگرش : – صرفه جویی در مصرف مواد
				ایمنی : – رعایت نکات بهداشتی در استفاده از رنگ (عدم تماس رنگ با دهان)
				توجهات زیست محیطی : – عدم دور ریز زایدات رنگ به محیط

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی رنگ آمیزی طرح‌های مینیاتور
	جمع	عملی	نظری	
	۵۰	۴۰	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع قلموهای تخت و گرد و زبان گربه ای در سایزهای مختلف انواع چرم های مختلف پالت رنگ آکریلیک انواع طرح‌های مینیاتور حلال مناسب			۲ ۴ ۴	دانش : – مفهوم نقاشی ایرانی – انواع طرح‌های مینیاتور ، تذهیب، تشعیر، گل و مرغ – سیر تحول مینیاتور از ابتدا تا دوران معاصر
		۵ ۵ ۵ ۲۵		مهارت : – ساخت وساز انواع مینیاتور(رنگ آمیزی) – قلمگیری مینیاتور – پرداز طرح‌های مینیاتور – رنگ آمیزی دو نمونه طرح مینیاتور
				نگرش : – تمیزکاری در اجرای طرح‌های مینیاتور – تاکید بر اجرای طرح‌های مینیاتور بر چرم طبیعی
				ایمنی : – مراقبت و رعایت نکات بهداشتی در استفاده از رنگ
				توجهات زیست محیطی : – عدم دور ریز زایدات رنگ به محیط

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی شابلون زدن
	جمع	عملی	نظری	
	۲۵	۲۰	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
هویه کاتر قیچی تلق رادیولوژی انواع طرح‌ها رنگ اکریلیک پالت رنگ حلال ابری (اسفنج) قلم موتامپون شیشه در ابعاد ۵۰*۷۰ جهت زیرکار دستکش نخی و پلاستیکی			۳ ۱ ۱	دانش : _ مفهوم شابلون زدن و موارد مصرف آن _ انواع تلق جهت ساخت شابلون _ انواع طرحها
		۲ ۵ ۵ ۸		مهارت : - انتقال طرح روی تلق - برش شابلون - شابلون زدن طرحهای مختلف - اجرای طرح های خوشنویسی با استفاده از شابلون
				نگرش : - تمیز کاری ودقت در برش تلق - صرفه جویی در مصرف مواد
				ایمنی : - استفاده از دستکش - رعایت نکات ایمنی هنگام استفاده از کاتر، قیچی و هویه
				توجهات زیست محیطی : - انجام این مرحله از کار در فضای باز و یا در مکانی دارای هواکش جهت تهویه هوا

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی ورنی زدن کار
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۱۳	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
ورنی اسپری کیلر پیستوله و قلم مو چرم رنگ آمیزی شده دستکش ماسک دهان لباس کار			۲ ۲	دانش : - مفهوم ورنی و کاربرد آن - اسپری کیلر و موارد کاربرد آن
		۳ ۵ ۵		مهارت : - رقیق کردن ورنی - ورنی زدن طرحهای آماده شده - کیلر زدن طرحهای آماده شده
				نگرش : - دقت در استفاده از اسپری و قلم مو - مراقبت از کار در حین خشک شدن - تمیزکاری
				ایمنی : - استفاده از ماسک و دستکش و لباس کار - استفاده از محیط باز و آزاد در هنگام کار
			توجهات زیست محیطی : - عدم استفاده مکرر از اسپری جهت محافظت از محیط زیست	

استاندارد آموزش

– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی ارائه محصولات و بازاریابی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۱	۵	۶	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
بروشور و کاتالوگ نمایشگاهها آلبوم محصولات صنایع دستی – کتاب آموزشی وسایل کمک آموزشی دستگاه رایانه و متعلقات آن مقوا و چسب قاب فلزی و چوبی مناسب کار میخ قیچی و خط کش مداد و پاک کن ماژیک وسایل تزئینی بسته بندی			۱ ۱ ۱ ۱ ۱ ۱	دانش : – مفهوم بازاریابی – اطلاعاتی در زمینه نمایشگاههای صنایع دستی و هنری – روشهای ارائه محصولات صنایع دستی – روشهای ارتباط با فروشندگان و هتلداران – نحوه بسته بندی محصولات – تبلیغات در زمینه محصولات
		۱/۵ ۱/۵ ۲		مهارت : – قاب کردن کارهای تمام شده نقاشی – ارائه کار بدون چرم کشی و به صورت طوماری – ساخت حداقل چند نمونه جعبه مقوایی
	نگرش : – صداقت در معرفی محصولات – پرهیز از بزرگ نمایی در بازاریابی و ارائه محصولات – مراعات رقبا در فروش و عرضه در فضای برابر			
	ایمنی : –			
	توجهات زیست محیطی : –			

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	چرم طبیعی	۳	فوت
۲	چرم مصنوعی	۱	متر
۳	ابر یک میلیمتری	۱	متر
۴	مقوای ضخیم	۳	قطعه ۷۰*۵۰
۵	کاغذ طراحی	۳۰	برگ
۶	کاغذ کاربن	۳۰	ورق
۷	کاغذ کالک	۶	ورق
۸	مداد و تراش و پاک کن	۶	ورق
۹	خودکار	۱	سری
۱۰	رنگ اکریلیک	۱	سری
۱۱	پالت تخم مرغی و تخت	۱	سری
۱۲	قلم مو	۱	عدد
۱۳	تخته شاسی	۱	سری در شماره مختلف
۱۴	ورنی	۱	عدد
۱۵	گرده زغال با لاجورد یا پودر بچه	۱	قوطی برای کارگاه
۱۶	گیره	۱۰۰	گرم
۱۷	اسپری	۱	عدد
۱۸	چسب مایع	۱	عدد
۱۹	چسب کفافی	۱	عدد
۲۰	چسب چوب	۳	قوطی برای هر کارگاه

توجه :

– تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

– مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۲۱	شیشه ۴ میل	۱	عدد
۲۲	طلق رادیولوژی	۱	ورق
۲۳	قاب چوبی و فلزی	۳	عدد
۲۴	سوزن ته گرد	۱	عدد
۲۵	قیچی و کاتر	۱	عدد برای هر کارگاه
۲۶	هویه	۵	عدد برای هر کارگاه
۲۷	پیستوله و پمپ باد	۳	عدد برای هر کارگاه
۲۸	میخ	۱	بسته برای هر کارگاه
۲۹	مجسمه های چوبی و گچی	۱	عدد برای هر کارگاه
۳۰	تصاویری از انسان و اعضاء صورت انسان	۳	عدد
۳۱	مقوا (اشتنباخ - فابریانو)	۱۰	ورق
۳۲	رنگ گواش	۲	سری
۳۳	دستکش نخی و پلاستیکی	۱۵	جفت برای هر کارگاه
۳۴	سه پایه و میز و صندلی	۱۵	عدد
۳۵	جعبه کمکهای اولیه	۱۵	عدد برای هر کارگاه

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح
۱	کتاب آموزشی
۲	نرم افزارهای آموزشی
۳	دستگاه رایانه و متعلقات
۴	فیلم های آموزشی